

Metodyka diagnozy i terapii pedagogicznej - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Metodyka diagnozy i terapii pedagogicznej
Kod przedmiotu	05.6-WP-EEiTP-MDTP
Wydział	Wydział Nauk Społecznych
Kierunek	Edukacja elementarna i terapia pedagogiczna
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	podyplomowe
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2018/2019
Jednostka obsługująca przedmiot	Wydział Nauk Społecznych

Informacje o przedmiocie	
Liczba punktów ECTS do zdobycia	8
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	dr hab. Ewa Skorek, prof. UZ

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Wykład	-	-	10 (w tym jako e-learning)	0,67 (w tym jako e-learning)	Egzamin
Ćwiczenia	-	-	50 (w tym jako e-learning)	3,33 (w tym jako e-learning)	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Zapoznanie słuchaczy z symptomami specyficznych trudności w uczeniu się oraz szczegółową procedurą diagnostyczną i metodami terapeutycznymi w zależności od rodzaju trudności w uczeniu się (dysleksja rozwojowa, dysleksja, dysgrafia, dysortografia), psychospołecznymi następstwami zaburzeń w uczeniu się, symptomami specyficznych trudności w uczeniu się matematyki i szczegółową procedurą diagnostyczną i terapeutyczną w dyskalkulii, istotą leworęczności i sposobami pracy z uczniem leworęcznym, szczegółowymi zasadami terapii pedagogicznej. Przygotowanie słuchaczy do samodzielnej diagnozy i terapii w zakresie wymienionych zaburzeń.

Wymagania wstępne

Podstawowa terminologia związana z terapią pedagogiczną. Schemat postępowania diagnostyczno-terapeutycznego, podstawowe narzędzia diagnostyczne i metody terapeutyczne. Podstawy psychologii rozwojowej i klinicznej. Podstawy pedagogiki specjalnej

Zakres tematyczny

Wykład

Symptomy ryzyka dysleksji w ontogenezie człowieka – w wieku niemowlęcym (0-1 r.ż), poniemowlęcym (2-3 r.ż), przedszkolnym (3-5 r.ż), w wieku 6-7 lat, u uczniów klas I-III i starszych, u osób dorosłych. Symptomy zaburzeń wzrokowych, słuchowych, lateralizacji, orientacji w przestrzeni, koordynacji wzrokowo-ruchowej. Trudności w uczeniu się a zaburzenia emocjonalne. Specjalizacja półkul mózgowych – funkcjonowanie półkul mózgowych u osób z dysleksją, wpływ na ich życie, na naukę, pracę zawodową itp., leworęczność i sposoby pracy z dzieckiem leworęcznym. Dyskalkulia – definicje terminów: dyskalkulia rozwojowa, dyskalkulia. Dyskalkulia a alkalkulia. Częstotliwość występowania dyskalkulii. Klasyfikacja i charakterystyka dyskalkulii rozwojowej, e) symptomy dyskalkulii. Dysleksja a matematyka. Dysleksja a dyskalkulia. Trudności w uczeniu się matematyki w dysleksji i w dyskalkulii. Specyficzne trudności w uczeniu się matematyki a uogólnione trudności w uczeniu się matematyki. Inne terminy określające specyficzne trudności w uczeniu się matematyki. Specyficzne trudności w uczeniu się matematyki w klasyfikacjach międzynarodowych.

Konwersatorium

Metodyka pracy korekcyjno-kompensacyjnej z dziećmi młodszymi. Procedura diagnostyczna i wybrane narzędzia do diagnozy ryzyka dysleksji i specyficznych trudności w uczeniu się dzieci przedszkolnych i edukacji wczesnoszkolnej. Ćwiczenia percepcji i pamięci wzrokowej we wszystkich zakresach w oparciu materiał konkretny (obrazkowy) i abstrakcyjny (geometryczny i literowy). Ćwiczenia percepcji i pamięci słuchowej w oparciu o materiał niewerbalny i werbalny. System stymulacji i koordynacji zaburzeń rozwoju ruchowego i koordynacji wzrokowo-ruchowej (metoda Dobrego Startu M. Bogdanowicz, metoda Newella C. Kepharta, metoda M. Frostig, metoda Ruchu Rozwijającego W. Sherborne). Ćwiczenia integracji percepcyjno-motorycznej z wykorzystaniem metod: sylabowej według K. Grabałowskiej, J. Jastrząb, J. Mickiewicz, M. Wojak, analityczno-syntetyczno-sylabowej według J. Baranowej, 18 struktur według E. Kujawy i M. Kurzyny, literowo-wyrazowej według B. Bieliń i G. Trzeciak, trzech rodzajów działań terapeutycznych T. Gąsowskiej i Z. Pietrzak-Stępkowskiej, terapii zajęciowej według J. Magnuskiej, działań profilaktycznych według A. Kołodziejczyka. Terapia pedagogiczna uczniów starszych: omówienie terminów dysleksja, dysortografia, dysgrafia w odniesieniu do uczniów starszych, ćwiczenia usprawniające technikę czytania, ćwiczenia w poprawnym pisaniu, ćwiczeniu doskonalące technikę pisania. Dysleksja u dorosłych – diagnozowanie i terapia. Diagnozowanie dyskalkulii, zasady terapii osób z dyskalkulią. Zasady prowadzenia zajęć korekcyjno-kompensacyjnych: wyposażenie gabinetu terapeutycznego, pomoce do terapii terapeutycznej, zasady terapii pedagogicznej: zasada korekcji i kompensacji, zasada systematyczności, stopniowa trudności, zasada indywidualizacji, zasada ciągłości oddziaływań, atrakcyjności zajęć, zasada kompleksowego oddziaływania, zasada wczesnego rozpoczynania terapii, zasada wzajemnego zaufania, szacunku i akceptacji, zasada polisensorycznego oddziaływania, zasada oddziaływania psychoterapeutycznego. Ćwiczenia z wykorzystaniem omawianych narzędzi diagnostycznych i scenariuszy zajęć. Analiza gotowych programów terapeutycznych. Prezentacja programów terapeutycznych wykonanych przez studentów do samodzielnie przeprowadzonych diagnoz.

Metody kształcenia

Wykład – wykład tradycyjny.

Ćwiczenia – praca z książką i materiałami źródłowymi, praca w grupach, klasyczna metoda problemowa, metoda przypadku, dyskusja.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągania efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Ma świadomość poziomu swojej wiedzy oraz przekonanie o sensie i potrzebie podejmowanych działań, potrafi pracować w zespole i jest zdolny do porozumiewania się z innymi specjalistami i najbliższym otoczeniem pacjenta	• K_K01 • K_K02 • K_K04	• dyskusja • egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne • omówienie projektu	• Wykład • Ćwiczenia
Potrafi projektować zajęcia korekcyjno-kompensacyjne adekwatnie do rodzajów specyficznych trudności w uczeniu się i przewidywać skutki planowanych działań; potrafi opracować schemat programu terapeutycznego z uwzględnieniem zakresu współpracy z innymi specjalistami oraz rodzicami dziecka	• K_U07	• projekt • studium przypadku	• Ćwiczenia
Słuchacz ma wiedzę w zakresie symptomów trudności w uczeniu się (dysleksja, dysgrafia, dysortografia, dyskalkulia, leworęczność), psychospołecznych następstw specyficznych trudności w uczeniu się oraz metod diagnostyczno-terapeutycznych stosowanych w wymienionych rodzajach trudności w uczeniu się	• K_W01	• egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne • kolokwium	• Wykład • Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Ćwiczenia – na ocenę z konwersatorium składają się wyniki osiągnięte na kolokwiach (50%), ocena z projektów (25%) oraz studium przypadku (25%).

Wykład – egzamin złożony z dwóch części pisemnej i ustnej; warunkiem przystąpienia do części ustnej jest uzyskanie 50% punktów z części pisemnej. Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest pozytywna ocena z konwersatorium.

Na ocenę z przedmiotu składa się ocena z ćwiczeń (50%) i z egzaminu (50%). Warunkiem zaliczenia przedmiotu są pozytywne oceny z ćwiczeń i egzaminu.

Literatura podstawowa

1. Bogdanowicz M., Psychologia kliniczna wieku przedszkolnego, Warszawa 1985.
2. Bogdanowicz M, Integracja percepcyjno-motoryczna, Warszawa 1997.
3. Bogdanowicz M., O dysleksji rozwojowej, czyli specyficznych trudnościach w czytaniu i pisaniu, Lublin 1994.
4. Bogdanowicz M., Psychologia kliniczna dziecka w wieku przedszkolnym, Warszawa 1991.
5. Brejnak W., Zabłocki K.J., Dysleksja w teorii i praktyce, Warszawa 1998.
6. Czajkowska I., Herda K., Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne w szkole, Warszawa 1998.
7. Gąsowska K., Pietrzak-Stępkowska Z., Praca wyrównawcza z dziećmi mającymi trudności w czytaniu i pisaniu, Warszawa 1984.
8. Kaja B., Zarys terapii dziecka, Bydgoszcz 1998.
9. Szurmiak M., Podstawy reedukacji uczniów z trudnościami w czytaniu i pisaniu, Warszawa 1987.
10. Zakrzewska B., Trudności w czytaniu i pisaniu, Warszawa 1996.

Pozycje każdorazowo ustalane i podawane przez prowadzącego ćwiczenia.

Literatura uzupełniająca

1. Bogdanowicz M., Metoda dobrego startu w pracy z dzieckiem od 5 do 10 lat, Warszawa 1985.
2. Bogdanowicz M., Barańska M., Jakacka E., Od piosenki do literki, Cz. 2, Gdańsk 1997.
3. Bogdanowicz M., Barańska M., Jakacka E., Od piosenki do literki, Cz. 1, Gdańsk 1998.
4. Bogdanowicz M., Kisiel B., Przasnycka M., Metoda Weroniki Sherborne w terapii i wspomaganiu rozwoju dziecka, Warszawa 1994.
5. Bogdanowicz M., Szlagowska D., Piosenki do rysowania, Gdańsk 1996.
6. Sherborne W., Ruch rozwijający dla dzieci, Warszawa 1997.
7. Waszkiewicz E., Stymulacja psychomotorycznego rozwoju dzieci 6-8-letnich, Warszawa 1991.

Pozycje każdorazowo ustalane i podawane przez prowadzącego ćwiczenia.

Uwagi

Zmodyfikowane przez dr hab. Marzenna Magda-Adamowicz, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 23-05-2018 21:50)